

Yayın Tarihi: 22.01.2023 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Reklamasyon, Kick Back Giderlerinin Vergisel Boyutu

1. Giriş

Satışı yapılan malların sipariş evsafına uygun olmaması, zamanında teslim edilememesi, kusurlu olması gibi nedenlerle alıcının kaybının telafi edilmesi amacıyla fiyatta yapılan indirimler veya iyi hizmet verilmesi karşılığında hizmet bedelinin belli bir cüzü olarak alıcı tarafından satıcıya ödenen tutarlar reklamasyon veya kick back olarak anılmaktadır. Reklamasyonda mal veya hizmetin ayıplı olması söz konusudur. Üretimin olağan akışı içerisinde meydana gelen fireler reklamasyon olarak nitelendirilmemektedir.

Reklamasyon, kick back vb. adlar altında satış sözleşmesi hükümlerine göre alıcıya ödenen tutarların gider olarak ticari kazancın tespitinde indirilip indirilmeyeceği, dönemsellik ilkesi gereği önceki dönem giderinin cari dönemin gideri olarak dikkate alınıp alınamayacağı hususu ile katma değer vergisi açısından ele alıp değerlendireceğiz.

2. Kazancın Tespitinde Gider Olarak İndiriminin Kabul Edilip Edilmeyeceğinin Değerlendirilmesi

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "**Safi Kurum Kazancı**" başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içerisinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden tespit edileceği, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "**İndirilecek Giderler**" başlıklı 40 ıncı maddesinin 1 inci bendinde "**Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler**"in safi kazancın tespitinde indirilebileceği hükmü yer almakta olup, reklamasyon gideri de bu tür giderlerdendir.

Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında sayılan kanunen kabul edilmeyen giderler dışında kalan **ticari organizasyona bağlı olarak yapılan giderlerdir** ve bunlara **işletme gideri** de denilebilir.

Bir masrafın genel gider adı altında masraf yazılabilmesi için, genel giderlerin ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılmış olması, masrafla iş arasında açık, güçlü bir illiyet bağının mevcut olması masrafın işin önemi ölçüsünde yapılmış bulunması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde, "**Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.**" hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerini özetleyecek olursak, reklamasyon önceki yıllarla ilgili olsa da cari yıl içinde faturalandırılmak suretiyle kesinleşen, ticari faaliyetle ilgili olup sözleşme kapsamında katlanması halinde;

- Yapılan işin mahiyetine uygun olması ve iş hacmi ile mütenasip olması,
- Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun tevsik edici belgelerle (fatura) belgelendirilmesi,
- Kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin veya çalışanlarının kusurundan kaynaklanmaması (KVK 11/1-g),
- Teşebbüs sahibinin kusurundan kaynaklanmaması (GVK 41/6),

şartıyla kazancın tespitinde dönem gideri olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

3. Katma Değer Vergisi Açısından Değerlendirme

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 35 inci maddesinde de malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellefin bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellefin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde düzeltereği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre;

1- Katma değer vergisine tabi bir mal teslimi veya hizmet ifasına bağlı olarak ortaya çıkan vade farkı, faiz, fiyat farkı ve mahiyet olarak bunlardan farklı olmayan kur farkları Kanununun 24 üncü maddesi uyarınca vergiye tabi işlemin matrahına dâhil edilerek vergilendirilmektedir. Dolayısıyla, ilgili mal veya hizmet bedelinin uzantısı niteliğinde olan söz konusu reklamasyona, ilgili mal veya hizmetin tabi olduğu oranda KDV uygulanması (teslim veya hizmet KDV'den müstesna ise reklamasyonun da istisna kapsamında değerlendirilmesi) gerekmektedir.

2- Satışı yapılan malların evsafına uygun olmaması veya kusurlu olmalarından dolayı ortaya çıkan **reklamasyon** adı verilen fiyat indirimleri matrahta değişiklik meydana getirdiği için Kanunun 35 inci maddesi gereğince işlem yapılması gerekmektedir. Alıcı tarafından reklamasyon bedeline ilişkin olarak düzenlenecek faturalarda, **reklamasyonun ilgili olduğu teslim veya hizmet ifasının tabi olduğu oranda** katma değer vergisi hesaplanmalıdır.

3- Reklamasyonun ihracı gerçekleştirilen mallarla ilgili olarak ortaya çıkması halinde, ihraç edilen mallar Kanunun (11/1-a) maddesi gereğince katma değer vergisinden istisna olduğundan, yurt dışındaki alıcı tarafından düzenlenecek fatura veya ilgili ülke mevzuatına göre fatura yerine geçen belgelerdeki reklamasyon bedeli üzerinden katma değer vergisi hesaplanmayacaktır. Ancak, yurt dışındaki alıcıdan bu tür bir belgenin alınamadığı durumda ihracatçı firmanın, yeni bir belge düzenleyerek önceki faturayı iptal etmesi ve reklamasyon bedeline isabet eden kısmın iade edildiğini gösterir bir belgeyi de ispat vesikası olarak kullanılması mümkündür.

4- Söz konusu reklamasyon bedelinin ihracatçı tarafından alt safhalara (örneğin imalatçıya) yansıtılmasında yukarıda 2 numaralı bölümde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5- İthalatı gerçekleştirilen bir malla ilgili olarak ortaya çıkan reklamasyon bedeli için ise, bu husus esas itibarıyla ithalat matrahı ile ilgili olduğundan Gümrük Kanunu çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Satıcı tarafından iyi hizmet verilmesi karşılığında hizmet bedelinin belli bir cüzü olarak ödenen reklamasyon, matrahta değişiklik meydana getirdiği için KDV Kanununun 35 inci maddesi gereğince işlem yapılacağı, verilen hizmetlerin KDV'den istisna olması halinde, reklamasyon bedeli üzerinden KDV hesaplanmayacağı tabidir.

Diğer taraftan mezkûr Kanununun 30/d maddesine göre, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisinin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyecektir.

4. Sonuç

Reklamasyonun mutlaka VUK hükümlerine göre tevsik edici bir vesikaya (faturaya) bağlı olması gerekmektedir. Dönemsellik açısından eleştirilemez; şöyle ki, önceki yıllarla ilgili olsa da cari yıl içinde faturalandırılmak suretiyle kesinleşen, ticari faaliyetle ilgili olup sözleşme kapsamında katlanılan giderin cari yılda gider yazılması mümkündür. Ancak, gelir vergisi mükellefleri açısından GVK'nın 40/3'e göre **çalışanın kusurundan kaynaklanan** ve sözleşme hükümlerine göre faturalandırılan reklamasyon kick back vb. giderlerinin **indirimi mümkün iken**, GVK 41/6'ya göre **teşebbüs sabinin kusurundan kaynaklanması halinde indirimi mümkün değildir.**

Diğer taraftan kurumlar vergisi mükellefleri için KVK'nın 11/1-g'ye göre **kurumun kendisinin, ortaklarının, yöneticilerinin ve çalışanlarının kusurundan kaynaklanan** reklamasyon, kick back vb. giderlerinin ticari kazançtan **indirimi mümkün değildir.**

Katma değer vergisine tabi bir mal teslimi veya hizmet ifasına bağlı olarak ortaya çıkan reklamasyon, kick back vb. unsurların Kanununun 24 üncü maddesi uyarınca vergiye tabi işlemin matrahına dahil edilerek vergilendirilecektir. Dolayısıyla, ilgili mal veya hizmet bedelinin uzantısı niteliğinde olan söz konusu reklamasyon, **ilgili mal veya hizmetin tabi olduğu oranda KDV uygulanması (teslim veya hizmet KDV'den müstesna ise reklamasyonun da istisna kapsamında değerlendirilmesi)** gerekmektedir. KDV'nin 30/d maddesine göre, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisinin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirimi mümkün değildir.

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

Not: Makale www.MuhasebeTR.com adlı mevzuat sitesinde yayımlanmıştır.

KAYNAKLAR

1- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu,

2- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu,

3- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu,

- 4- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu,
5- İstanbul VDB'nın 17/08/2012 tarih B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.11-2636 sayılı özelgesi,
6- Kocaeli VDB'nın 28/09/2020 tarih B.07.1.GİB.4.41.15.02-105-83060 sayılı özelgesi,
7- İzmir VDB'nın 11/08/2012 tarih B.07.1.GİB.4.35.17.01-35-02-746 özelgesi,
8- Antalya VDB'nın 15/06/2020 tarih 49327596-125.08[KVK.ÖZ.2018.65]-E.88521 sayılı özelgesi,
9- GİB'nın 19/10/2006 tarih B.07.1.GİB.0.01.53/5328 -2239-82206 sayılı özelgesi,

YASAL UYARI : İnternet sitemizde yer alan yazıların tüm hakları saklıdır. Ancak yazar ve site kaynağının aktif linkine yer verilerek alıntı yapılabilir. YAZILAR AYNEN YAYIMLANAMAZ. Aksi yönde eylemler hakkında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki tazminat ve ceza hükümlerinin uygulanması için hukuki süreçler başlatılacaktır.

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/reklamasyon-kick-back-giderlerinin-vergisel-boyutu>

Erişim Tarihi : 29.04.2026